

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: **Eva Šanderová**

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství Čj-OV

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:
PhDr. Marta Franclová, PhD.

Datum odevzdání posudku: 28.1.2016

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Genderově pozitivní výuka na 2. stupni ZŠ

Autorka předkládá práci na téma, které je aktuální, kterému je věnována značná odborná pozornost a které vstupuje i do praxe nejen základních škol.

Práce je tradičně rozdělena na část teoretickou a část praktickou. Obě tyto části jsou propojeny, je zřejmá jejich souvislost, teoretická část vytváří potřebný výchozí rámec pro část praktickou. Autorka se zde věnuje vymezení základních pojmů této problematiky (gender, genderová identita, genderová role, genderový stereotyp, atd.). Tyto pojmy ovšem pouze nevysvětluje, ale dává je do širších souvislostí a pozitivní je, že tyto souvislosti směřuje do školního prostředí.

Genderu ve škole věnuje autorka samostatnou kapitolu. Autorka věnuje pozornost určitým momentům v rámci školní výuky, které se nesou v duchu genderové nevyváženosti (komunikace, jednotlivé předměty, hodnocení, apod.). Zde lze vytknout jistou logickou zmatenost – autorka v jedné z podkapitol pojednává obecně o komunikaci, přechází ke genderové problematice v rovině předmětů, hodnocení, ale také k problematice oslovování, komunikaci se sexuálním podtextem, což mohlo být vřazeno do problematiky komunikace.

Jako jednu z klíčových příčin jisté genderové nekorektnosti spatřuje (zcela správně) autorka v genderové nevyváženosti učitelských sborů, čemuž věnuje zaslouženou pozornost. Velmi pečlivě je zpracovaná i kapitola věnující se učebnicím, v kontextu řešeného problému.

V předposlední kapitole autorka věnuje pozornost pedagogice, která je označována jako *genderově citlivá*. Krom jejího vymezení autorka pojmenovává i principy, kterými by se měl řídit genderově citlivý pedagogický přístup k žákům.

Závěr teoretické části se zabývá genderovou problematikou v kurikulu českého školství. Teoretická část práce je vypracována na základě odborné literatury. V nakládání se zdroji se v práci vyskytují drobné chyby, místy není zcela zřejmý zdroj, na který se autorka odvolává. Ve výsledku ale považuji teoretickou část práce za zdařilou, vybavuje čtenáře informacemi, které jsou pro zorientování se v problematice důležité.

Praktická část seznamuje s kvalitativně orientovanou výzkumnou sondou, založenou na pozorování přístupu učitelů a učitelek k chlapcům a dívkám. Druhá část šetření je zaměřena na analýzu učebnic v kontextu genderové problematiky.

Bezprostředně po Úvodu k praktické části zařazuje autorka podkapitolu Cíle práce. Tato podkapitola by byla logičtější v začátku práce, než uprostřed. *(Cílem diplomové práce je poukázat na genderový aspekt vyučování, tedy konkrétně zjistit, zda-li je přístup ve výuce vybraných učitelů/učitelek na druhém stupni základních škol genderově korektní. Dílčím cílem je uvést neznalé čtenáře/čtenářky do genderové problematiky jako takové. Práce bude mít charakter teoreticko-empirický.)*

Výzkumné otázky šetření mají přímou souvislost s teoretickou částí práce, popis výzkumného vzorku je dostačující, co však postrádám, jsou metodologická východiska, výčet metod, jejich popis atd.

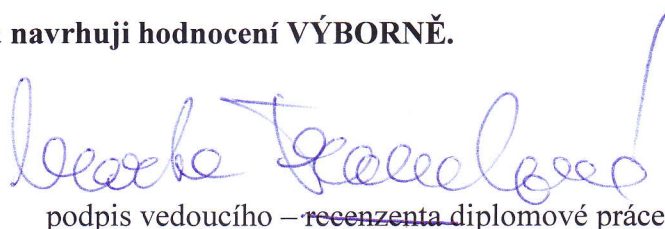
Vlastní popis výsledků je poměrně stručný, ale jasně logicky uspořádan, čtenář je na základě informací schopen vytvořit si představu. Autorka věnuje pozornost situacím, které si pozornost zasluhují, ale kde je zřejmé, že ne každou situaci lze posuzovat pod úhlem genderově citlivé či necitlivé pedagogiky, kdy do hry vstupuje širší kontext. Např. situace v 6.ročníku na ZŠ Máj I. Velmi pozitivně hodnotím cit autorky pro pedagogické situace, které jsou něčím zvláštní, pozoruhodné, nestandardní, A to ať již v kontextu tématu diplomové práce, ale i bez něj.

Dle mého názoru velmi zdařile autorka provedla analýzu některých učebnic. Zvolila jednoznačná kritéria, dle kterých učebnice porovnála, v závěru doporučuje ty, které reprezentují genderovou rovnost.

Závěr práce je dle mého poněkud stručný, autorka se drží konkrétních zjištění, nepokouší se o jejich zobecnění.

Práci považuji za jednoznačně zdařilou. Autorka prokázala nejen orientaci v dané problematice, ale i schopnost kritického názoru, úsudku, schopnost pracovat s odbornou literaturou, formulovat výzkumné otázky a vhodnými metodami hledat na tyto otázky odpovědi. Velmi potěšující je fakt, že autorka je zcitlivělá pro práci učitele, vnímá potenciál situací, které s výukou souvisí „pouze“ zprostředkovaně.

Práci doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji hodnocení VÝBORNĚ.

podpis vedoucího – recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 28.1.2016